

Memorandum 2009WMC78

Datum : 14 september 2009
Aan Statenleden Cie WMC
Van Marjan Haak Tel.: 3637
Onderwerp : Beantwoording vragen Statenleden WMC AMK-wachlijsten en evaluatie Wet op de Jeugdzorg en vragen mevrouw Pennarts en Versteeg

Aanleiding

In de afgelopen WMC-vergadering heeft de voorzitter aangegeven dat de leden schriftelijke vragen konden stellen over het ingekomen stuk AMK-wachlijsten en over de enquête evaluatie Wet op de jeugdzorg. In de rondvraag zijn nog vragen gesteld door mevrouw Pennarts en Versteeg. Hierbij treft u de antwoorden aan.

Beantwoording vragen AMK-wachlijst

A1 Jacqueline Versteeg D66

Tav de analyse AMK wachlijsten (ingekomen stuk):

Op blz 7 staat onder Ad a. "...vanaf 010709 zullen de cijfers en dus beleidsinformatie maximaal haalbaar betrouwbaar aangeleverd worden..."

1. Vraag: D66 wil graag in percentage weten wat 'maximaal haalbaar betrouwbaar' inhoudt: 70%, 80%, 95%? Dus: met welk foutpercentage neemt GS genoegen?

Antwoord: Door de Raad van Bestuur van Bureau Jeugdzorg Utrecht is aangegeven dat de rapportage van het eerste en tweede kwartaal 2009 verregaand (respectievelijk 80% en 90%) tegemoet komt aan de eisen en wensen zoals deze door de provincie zijn verwoord, alsmede zijn opgenomen in de landelijke richtlijnen (IPO). Vervolgens heeft Bureau Jeugdzorg Utrecht ons verzekerd dat in kwartaal 3 2009 de rapportage in overeenstemming met de opgestelde richtlijnen kan worden gegenereerd. Uiteraard streven zij naar 100%, echter de menselijke fout kan niet worden uitgesloten.

Bij ad.b blz 7 wordt o.m. gesteld: "...Reeds nu al is duidelijk dat BJU door alle reeds genoemde factoren de meeste prestatieafspraken niet volledig na kan komen. Daar waar de prestatieafspraken wel gehaald worden heerst binnen BJU een veel te hoge, onverantwoordelijke werkdruk doordat er geen wachlijsten mogen ontstaan..."

2. Vraag: Wordt hier alleen AMK bedoeld of – zoals D66 het leest – alle wachlijsten jeugdzorg?

Antwoord: Het betreft hier de wachlijsten bij het AMK, en de wachlijsten bij de toeleiding (dus tussen aanmelding en indicatie). Het betreft hier NIET de wachlijsten voor het zorgaanbod, dat zijn wachlijsten die horen bij de jeugdzorgaanbieders.

3. Vraag: Heeft dit ook consequenties voor de prestatieafspraken met het rijk/IPO? Zo ja, wat heeft de gedeputeerde de minister hierover gemeld toen ze afgelopen maand daar ontboden is? Zo nee, betreft deze opmerking dan alleen de prestatieafspraken tussen provincie en BJZ en betreffen dat dan prestaties verminderen wachlijstaantallen ónder wat wettelijk is toegestaan?

Antwoord: 3. Ja, dit heeft consequenties voor de prestatieafspraken met het Rijk/IPO. De stand van zaken per 1 juli 2009 is tijdens het overleg met de minister besproken en GS heeft toegezegd de afgesproken prestaties aan het eind van 2009 te halen.

4. Vraag: wat zijn de consequenties van deze opmerking voor de kwaliteit van zorg: kan GS garanderen dat de zorg op een aanvaardbaar niveau wordt geleverd?

Zo nee, wat gaat GS hieraan doen?

Antwoord:

Ja. Er is vanuit GS veel aandacht voor de kwaliteit van de zorg. Dit geldt ook voor de kwaliteit van de uitgevoerde processen binnen BJU zoals o.a. risicotaxatie, onderzoek bij melding AMK, het stellen van een indicatie en het uitvoeren van casemanagement.

5. Vraag: Hoe wordt voorkomen dat hierdoor een vicieuze cirkel ontstaat van uitval personeel en weer oplopende wachtlijsten?

De provincie besteedt, uiteraard in nauw overleg met BJU aandacht aan professionalisering van de medewerkers. Het project professionalisering binnen het programma UJC zullen hiervoor handvatten en methoden ontwikkeld worden. Ook bij BJU wordt daar binnen haar eigen verantwoordelijkheid aan gewerkt.

A2. Marriëtte Pennarts GroenLinks

6. Mevr. Laanen meldt een grote toename van het aantal meldingen van derden (S3). Op pag. 6 van haar brief geeft zij aan dat het hier vaak gaat om echtscheidingsproblematiek. BJU biedt hier al 2 jaar geen bemiddeling meer voor, aangezien dit bij het lokaal aanbod hoort. De provincie heeft er al diverse malen bij de gemeente op aangedrongen dat dit aanbod op peil te brengen. Tot nu toe zonder resultaat.

Vraag: Mijn vraag is welke middelen de provincie ter beschikking staan om deze situatie te doorbreken.

Antwoord: In principe heeft de provincie geen zeggenschap over lokaal aanbod. De provincie werkt binnen het programma UJC samen met de gemeenten om de structuur van hulp in het lokale veld te kijken of er nog aanbod ontbreekt. De provincie faciliteert en ondersteunt dit vanuit programmalijn 'preventie en vroegsignalering'.

De provincie is voornemens om bij gemeenten te inventariseren welk type hulp en trajecten de gemeente inkoop. Hiermee worden tekorten en overschot aan hulpaanbod per gemeente inzichtelijk. Per gemeente kan dan met als achtergrond de gegevens van de Benchmark gehouden in 2006 (Cap Gemini) een overzicht komen van lacunes (en/of overschot) in het hulpaanbod. De verwachting is dat dit het eerste kwartaal van 2010 inzichtelijk is.

A3 Ineke Alsem VVD

7. De brief is een analyse van de groei. Ook al was het zoeken naar oplossingen niet het primaire doel van de brief, roept deze brief toch de vraag op: waar is de actie om deze geschetste grote problemen van kinderen snel en effectief aan te pakken? Hoe is het bijvoorbeeld gesteld met de actieve samenwerking met lokale organisaties, oa die in de brief worden genoemd?

Antwoord: Zie ook antwoord bij vraag 6.

Uiteraard werkt BJU samen met het lokale veld vanuit hun toegang en toeleiding naar hulp. Met de ontwikkeling van de CJG's komt de samenwerking tussen BJU (provincie) en lokale instellingen in veel gemeenten weer extra onder de aandacht. Met het programma UJC zetten we in op verbetering van de schakel tussen lokale veld en geïndiceerde jeugdzorg

8. Is (in relatie met vraag 1) de optie om meer en snellere hulp thuis te bieden (ipv op een wachtlijst voor een tehuis) overwogen als oplossing om de wachtlijstdruk te verminderen? Dit uiteraard alleen voor kinderen indien de veiligheid dit toe staat.

Antwoord: Ja. Deze mogelijke oplossing wordt verkend in een project in ontwikkeling waarbij “het kind veilig thuis” centraal zal staan, binnen het programma UJC. Hierover zult u in de volgende commissievergadering worden geïnformeerd.

9. BJU kampt met een flink ziekteverzuim en personeelsverloop. BJU geeft aan de prestatieafspraken voor dit jaar niet te halen.

Beschouwt BJU 'meer geld van het Rijk' als de enige oplossing? Of zijn er nog andere perspectieven op een oplossing?

Antwoord:

BJU is met de inzet van diverse trajecten en acties bezig om te komen tot een organisatie waar goede dienstverlening aan de cliënten hand in hand gaat met een duurzame bedrijfsvoering. Het besef daarbij is dat de verschillende punten met elkaar samenhangen. Zo zijn bijvoorbeeld hoog ziekteverzuim en groot personeelsverloop signalen voor een mindere gang van zaken en zorgen tegelijkertijd voor kwalitatief mindere prestaties tegen hogere kosten.

‘Meer geld van het Rijk’ wordt door BJU aangegeven als één van de oplossingen voor de huidige knelpunten in het goed uitvoeren van o.a. Delta en Handboek Jeugdreclassering aangezien daar onvoldoende structurele financiering van het Rijk voor wordt geleverd. De MO groep is op een aantal punten daarover zelf in gesprek met het Rijk.

Mogelijk zullen een aantal andere oplossingen extra investeringen vragen van BJU of de provincie.

10. De gedeputeerde (laatste alinea) verzoekt BJU om met MOgroep en IPO eenduidig op te trekken naar gemeentes, met het oog op het zoeken naar oplossingen.

Waarom stelt BJU dat 'zij bereid is hierover nadere afspraken te maken' ? Zijn er misschien redenen waarom deze afspraken nog niet gemaakt zijn?

Antwoord : BJU stelt in deze zelfde alinea dat er reeds gezamenlijk wordt opgetrokken door BJU en provincie respectievelijk MO- en IPO-verband en tevens naar de gemeenten in de ontwikkeling van de CJG's. Resultaten zijn ook reeds geboekt, bv reparatie Wet gesloten Jeugdzorg, extra financiering Jeugdreclassering, samenwerkingsafspraken van BJU in CJG's etc.

11. Als BJU niet in staat is om zelf de problemen van de kinderen aan te pakken, de prestatieafspraken te halen en de personeelsproblemen op te lossen, wat zijn dan de mogelijkheden van de provincie om hieraan wat te doen?

Antwoord: De provincie doet er alles aan om in goed overleg met BJU te komen tot adequate oplossingen.

Beantwoording vragen Evaluatie Wet op de jeugdzorg

B1 Ineke Alsem VVD

Vraag 1. De vragen 1 tm 6 gaan over de toegang tot de jeugdzorg. De beantwoording is zeer positief, met name over de kwaliteit van de uitvoering, de meerwaarde van AMK en de afstemming tussen hulpverleners vrijwillige/gedwongen hulpverlening. Graag een toelichting daarop, met name de opvatting van de provincie over de structurele wachtlijstproblematiek in relatie met de toegang. (De enquête vraagt verder niet naar de wachtlijsten).

Antwoord: Het fenomeen wachtlijsten heeft diverse oorzaken:

- een sterke toename van de vraag met als gevolg capaciteitstekort
- structureel tekort aan financiële middelen
- De vraag kan dermate fluctueren dat het aanbod hierop onvoldoende kan anticiperen (flexibiliteit)
- Onvoldoende doorstroom binnen het stelsel
- Logistieke vraagstukken binnen de zorginstellingen

- Logistieke vraagstukken bij de toegang (BJU)

Waarmee de organisatie van de toegang één van de verklarende factoren kan zijn voor het ontstaan van wachtlijsten.

Vraag 2. De antwoorden op vraag 14, 15 en 16 begrijp ik niet echt, nl dat de afbakening tussen de verschillende vormen van jeugdzorg, AWBZ, Zvw en Wmo helder is.

Bijvoorbeeld: uit eerdere stukken is gebleken dat BJU vormen van hulp doet die eigenlijk niet tot haar taak behoren, omdat anderen die laten liggen.

Graag toelichting.

Antwoord: Het feit dat de afbakening tussen provinciale jeugdzorg en AWBZ, Zvw en WMO voor ons helder is wil nog niet zeggen dat alle partijen er zich ook naar gedragen/ de verantwoordelijk volledig op zich nemen. BJU is en voelt zich verantwoordelijk voor de veiligheid van haar cliënten en zal inspringen als andere partijen dit onvoldoende doen.

Vraag 3. De antwoorden op vraag 20 tm 23 geven aan dat er 'soms' knelpunten zijn in doorstroom, uitstroom en integrale zorgverlening. Hebben we echter niet 'vaak' een nazorgprobleem? (zie vraag 30) Tegelijkertijd 'geen' integrale hulpverlening aan multi-probleemgezinnen (vraag 24), omdat combinaties van hulp onvoldoende gemaakt worden?

Lijkt hier sprake van tegenstrijdigheid in de beantwoording?

Antwoord: de antwoorden 20 t/m 23 hebben betrekking op de geïndiceerde zorg (jeugdzorg, AWBZ en LVG), vraag 24 heeft met name betrekking op het lokale veld in combinatie met geïndiceerde zorg. Vraag 30 heeft betrekking op het lokale veld. Uit de antwoorden kunt u concluderen dat met name de samenwerking met het lokale veld en de nazorg in het lokale veld onvoldoende is, daar gemeenten nog onvoldoende aanbod hebben ontwikkeld.

4. De provincie beschouwt de aansluiting tussen jeugdzorg en lokaal domein (vraag 25 en 26) als 'goed'. Wat verstaat de provincie daaronder? En beschouwt BJU deze aansluiting ook als 'goed'?

Antwoord: Daar waar een CJG is opgericht is de aansluiting goed. Binnen het programma UJC worden gemeentes ondersteund bij de oprichting en inrichting van een CJG. Hiermee kan de provincie de ontwikkeling van een goede aansluiting tussen jeugdzorg/BJU en CJG's verder stimuleren. Gemeenten kunnen verschillen in hun ambities in wat zij willen oppakken en waarin zij willen investeren. BJU werkt provinciaal en merkt hierin verschillen tussen gemeenten

5. De provincie geeft aan, tot slot, dat ze bij de beantwoording graag wat extra voorbeelden en nuances had gegeven. Heeft de provincie het idee dat met deze enquête een goed en juist beeld wordt gegeven van de jeugdzorg in de provincie Utrecht?

Antwoord: Wij (en met ons de meeste andere provincies) zijn van mening dat de vragen vrij suggestief en voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Als gevolg hiervan is voor de onderzoekers een minder bruikbaar en vergelijkbaar beeld ontstaan.

B.2 Mariëtte Pennarts GroenLinks

Enkele antwoorden in de enquête roepen bij mij aanvullende vragen op:

6.- vraag 10. *Er is in de provincie geen adequaat aanbod voor multi-probleem gezinnen* . Dit is een zeer verontrustende constatering. Graag een toelichting hierop.

Antwoord: Er is wel aanbod voor deze doelgroep, maar onvoldoende adequaat.

Multiprobleemgezinnen zijn gezinnen die op vele domeinen problemen hebben, waarbij de oplossingen veelal buiten de directe beïnvloedingsfeer van de provincie liggen. In het kader van het

programma UJC zijn twee projecten in uitvoering in Utrecht en Amersfoort waarbij een adequaat aanbod voor deze doelgroep wordt ontwikkeld (wrap around care).

7.- vraag 30. *Er zijn in de provincie Utrecht onvoldoende doorstroommogelijkheden naar minder intensieve vormen van zorg terwijl dat wel zou passen in het behandelplan van een client .*

Hieruit kan geconcludeerd worden dat cliënten te lang gebruik maken van te intensieve vormen van zorg. Graag een toelichting.

Antwoord: Die conclusie is juist. In het kader van het programma UJC wordt het project nazorg uitgevoerd met als doel de doorstroom mogelijkheden te vergroten en te versnellen. Ook landelijk heeft het thema nazorg de aandacht.

8.- vraag 37. *Het provinciaal beleidskader bevat geen overzicht van de wijze waarop gemeenten en 'en voorliggende voorzieningen' (?) voornemens zijn in het lokaal aanbod te voorzien .*

Strookt dit wel met de ambities om gemeenten te ondersteunen in de totstandkoming van de CJG's? Graag een toelichting.

Antwoord: Het provinciaal beleidskader Jeugdzorg is bedoeld om aan het Rijk aan te geven wat het beleid van de provincie de komende vier jaar is en hoe zij de beschikbare middelen hiervoor wil aanwenden. (aanvraag doelluitkering). Het ligt dan ook niet voor de hand om in dit beleidskader de plannen en voornemens van de gemeenten op te nemen. Gemeenten hebben daartoe hun eigen P&C cyclus. Wel hebben wij opgenomen wat ons beleid is t.a.v. gemeenten nl. gemeenten ondersteunen bij de totstandkoming van de CJG's.

Rondvraag (WMC 31 augustus 2009)

Mevrouw Pennarts memoreert dat er in de zomerperiode krantenberichten te lezen waren over de aanpak van de wachtlijsten door de provincies; een en ander liep niet overal even goed. Minister Rouvoet heeft een berisping aan de provincie Utrecht uitgedeeld. Op 21 augustus werd aangekondigd dat hij binnen een week contact zou opnemen met de provincies. Vervolgens liet gedeputeerde Haak in de pers weten dat de wachtlijsten in de provincie Utrecht aan het einde van dit jaar zullen zijn weggewerkt. BJU gaf aan dat de wachtlijsten in oktober zullen zijn weggewerkt.

Vraag: Concreet vraagt mevrouw Pennarts wanneer de wachtlijsten nu werkelijk zullen zijn weggewerkt; welke toezegging moet de commissie zich het meest ter harte nemen en heeft minister Rouvoet al contact opgenomen met de provincie Utrecht?

Antwoord: Ik heb op 18 augustus een overleg met minister Rouvoet gehad en hem bevestigd dat wij ons houden aan de afspraken dat er aan het einde van dit jaar geen kind langer dan 9 weken wacht op zorg, gegeven de verwachte groei van de vraag (zie bijlage 1).

Tevens heb ik de minister toegezegd de uitkomsten van het onderzoek naar waarom kinderen langer dan negen weken wachten toe te sturen en inzicht te geven in de maandelijkse wachtlijstcijfers.

Mevrouw Versteeg vindt het jammer dat P.S. over voornoemde kwestie niet per memo zijn geïnformeerd maar via persberichten moesten lezen dat "G.S. op het matje zijn geroepen". Zij wijst erop dat minister Rouvoet een aantal vragen per brief naar G.S. heeft gezonden. Haar fractie wil daar graag over geïnformeerd worden. Een aantal aanvullende vragen over deze kwestie zal zij aan de griffie doorgeven.

De aanvullende vragen van Jacqueline Versteeg

Bij de rondvraag had ik het volgende willen vragen:

Tav de stijgende wachtlijsten (niet alleen AMK, ook wachtlijst op aanbod jeugdzorg), ontbieding bij minister Rouvout en het feit PS alleen nog maar vanuit de media (zeer globaal) kennis heeft mogen nemen van wat namens GS daar is aangegeven, heeft D66 de volgende vragen:

1. Kan de gedeputeerde aangeven aan PS wat de antwoorden zijn geweest op het verzoek/de vragen van minister Rouvout zoals in een brief aan de TK staan geformuleerd en volgens dat schrijven resp 3 en 15 juni jl. aan GS zijn verstuurd (onder meer: Wat is de oorzaak van het tot op heden onvoldoende realiseren van de prestatieafspraken? Heeft dit nog tot bijstelling aanpak geleid, zo ja wat? Zijn de gemaakte prestatieafspraken in de provinciale beleidskaders/uitvoeringsprogramma reeds opgenomen of moet dit nog tot bijstelling leiden? Zo ja, wanneer wordt PS hiervan op de hoogte gesteld?

Antwoord: Zie bijlage 2 voor een overzicht van de antwoorden op de vragen m.b.t. de wachtlijsten.

2. Heeft de gedeputeerde een bestuurlijke aanwijzing van de minister ontvangen? Zo ja, welke?

Antwoord:
Nee